

nuntium nostrum^{b)} aut nostras litteras, nec per fraudem se subtrahent, quin illud dent. Et hoc sacramentum facere debent Mediolanenses a decem octo^{d)} annis supra et a septuaginta infra bona fide et^{b)} sine fraude, qui consueverunt sacramenta generalia facere, et eos, qui non iuraverint propter minorem etatem, facient iurare, cum fuerint maiores in quinto anno, si requisitum fuerit. Et renovabunt in singulis decenniis hec sacramenta etiam illi, qui fecerunt^{e)}, cum requisiti fuerint a nobis vel a certo nuntio nostro.

Et ibi statim in conspectu nostro consules Mediolani, quos comune ad hoc destinaverat, iuraverunt, ut supra de eorum sacramento continetur, hii videlicet: Pinamons de Vicomercato, Heriprandus^{f)} iudex, Adobadus^{g)} Bultraffus^{h)}, Vgo de Camerario. Etⁿ⁾ hoc amplius facient socios suos et credentiam^{m)} infra octo dies, postquam Mediolani fuerint, iurare ut supra, et alios cives Mediolani, cum inde a nobis vel aⁿ⁾ nostro nuntio fuerint requisiti. Alii quoque legati, qui cum eis erant, suprascriptum^{k)} iuramentum iuraverunt sine predicto additamento, hii videlicet: Rogerius^{l)} Vicecomes, Arnaldus de Mariola, Guillelmus^{m)} de Ossaⁿ⁾, Ardericus iudex de Bonate, Otto Cendarius, Alcherius Bonusvicinus.

Interfuerunt huic facto Guillelmus^{m)} Astensis episcopus, Wala^{o)} Pergamensis episcopus, Conradus Lubicensis^{p)} electus, Obertus Modoetiensis^{q)} archipresbiter, Fredericus^{a)} prepositus Argentine, frater Tedericus^{r)} de Silua Benedicta, Conradus^{s)} dux Spoleti, Conradus^{s)} marchio Anconitanus^{t)}, Gerardus^{u)} comes de Los, Conradus^{v)} castellanus de Nurimberch, Simon comes de Spanheim^{v)}, Dipoldus comes de Lechesgemunde^{w)}, Bertoldus Ytalie legatus, Warnerus^{x)} de Bonlande^{y)}, Henricus dapifer, Conradus pincerna, Henricus marschalcus de Lutra, Domertus^{z)} Bentzonis^{a')}, Rogerius de Osio^{b')}, Benzo^{c')} Bonisegnoris^{d')} consules Cremensium.

Signum domini Frederici^{e')} Romanorum imperatoris invictissimi. (M.)

Ego^{f')} Godefridus imperialis aule cancelarius vice domini Philippi^{g')} Coloniensis archiepiscopi et Ytalie archicancellarii recognovi.

Actum anno dominice incarnationis MCLXXXV^o, indictione III^a, regnante domino Frederico^{h')} gloriosissimo Romanorum imperatore augusto, anno^{i')} regni eius XXXIII, imperii vero XXXI^{i')}; dat. apud Regium per manum Rodolfi^{k')} imperialis^{l')} aule prothonotarii III° idus febr.; feliciter amen^{m')}.

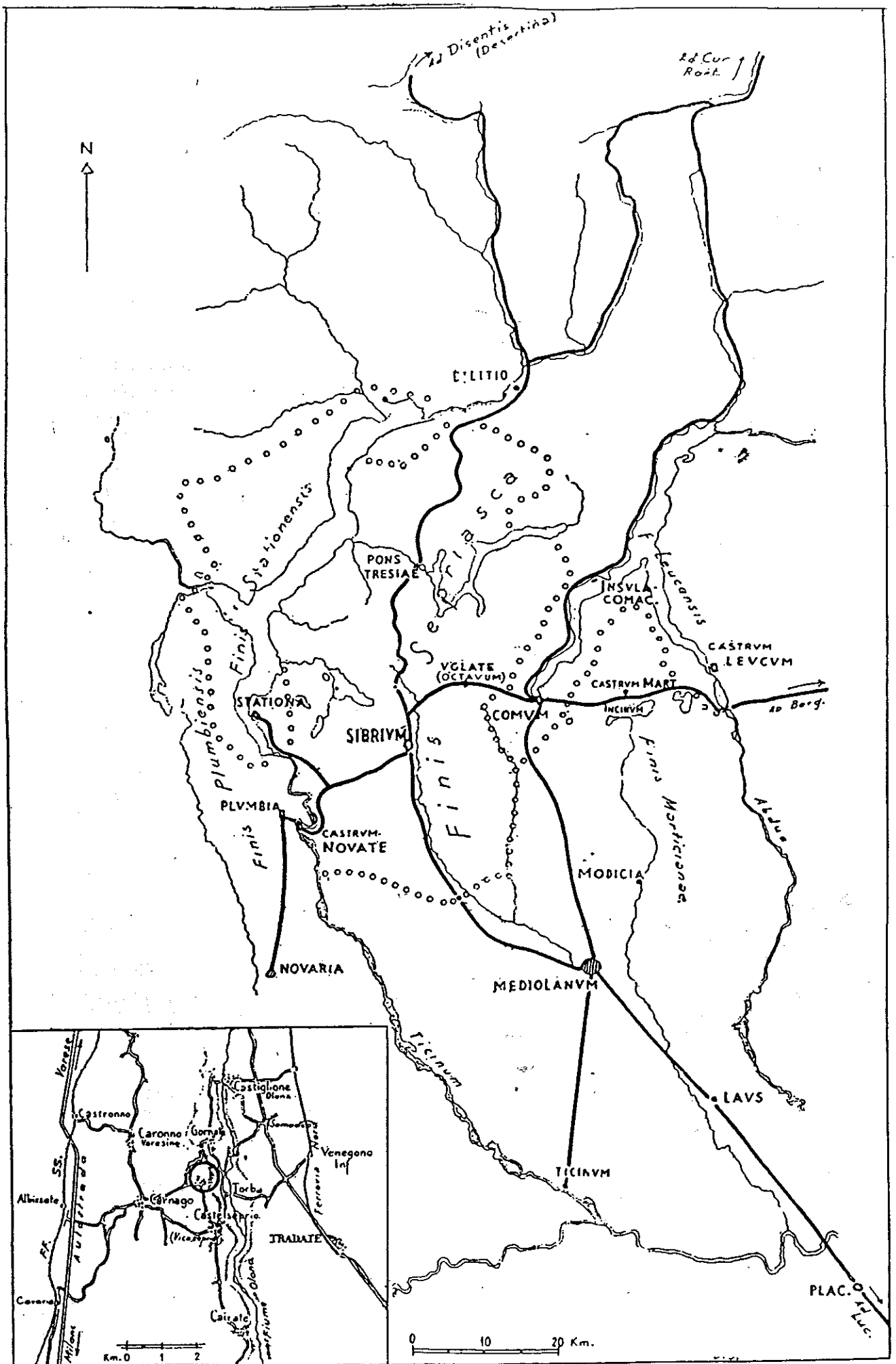
897.

Friedrich investiert den Roland von Canossa zugleich im Namen seiner Brüder mit den Burgen Bibbianello, Gesso und Canossa.

1185 Februar, Reggio.

35 *Abschrift des frühen 16. Jh., Prisciani Peregrini Collectanea 1, 31 im Staatsarchiv zu Modena (D).*

896. d⁾ decem et octo D e⁾ fecerint D f⁾ Heliprandus B g⁾ Adobaldus B
h⁾ Bultrassus B, Bultrafus D i⁾ credendarios B k⁾ supradictum D l⁾
Rugerus D m⁾ Guilelmus B n⁾ Osa B o⁾ Guala B p⁾ Nubicensis B
40 q⁾ Modetiensis D r⁾ Tidericus D s⁾ Churadus D t⁾ h über co D
u⁾ Berardus B v⁾ Spanayn B, Spanhein D w⁾ Lechexgerimonde B x⁾
Gamerus B y⁾ Borilande B z⁾ Domerus B a⁾ Leucronis B b⁾ Oxio
B c⁾ Benso D d⁾ Bonisenioris D e⁾ Federici D f⁾ in B durch
45 Rasur getilgt g⁾ Filippi B h⁾ Federico D i⁾ anno — XXXI in D rechts
vom Monogramm nachgetragen k⁾ Rudolfi D l⁾ imperatorie B m⁾ Gold-
bulle laut Flamma, Manipulus Florum, Muratori, *Res. Ital. Script.* 11, 653.

Topografía del territorio del Seprio.

† Regnante d(omn)o n(ostro) Liutprand, viro excell(entissimo), rege in Italia, | anno piactatis eius nono, duodecima diae mcn(sis) madiar(um), in dict(ione) quarta. Scripsi ego Vitalis, v(ir) r(eligiosus), subdiac(onus), except(or) civitatis Placentinae, rogatus et petitus ad Anstruda muliere(m),⁽¹⁾ | ipsa tamen praesentem mihi que dictantem et praesentia testium | mano sua propria subter sign(um) s(an)c(t)e crucis facientem; qua constat | me accepisist et in praesenti accepi ad Sigirad et Arochis, | v(iris) d(evotis), germanis, civis Sepriasca, havitaturis locum⁽²⁾ qui dicitur Campeliune, mundo pro stato meo auri solid(oe) n(umero) tres, pro eo quod servus vester in coniugio tuli; ea vero scilicet rationem, ut ab h(ac) d(icta) d(iae) | in mund(io) s(upra)scrip(tis) Sigirado et Arochis permaneat, sicut et alias | mundiatas ipsor(um), nec ullum umquam tempore se possit | iamdicta Anstruda de ipsor(um) mund(io) subtracere; sed, ut supra | dixemus, ab hac diae diaeb(us) vitae meae semp(er)-quem in mund(io) Sigirad et Arochis vel ab heredib(us) ipsor(um) p(er)manere deveant; et si | ex ipso coito filii aut filias procreati fuerint, masculini vero | semp(er)quem in vestro mund(io) p(er)maneant, feminas vero qui nata⁽³⁾ si fuerint, quando ad maritum ambolaverit, dit unaquis mund(io)⁽⁴⁾ suum | p(er) caput, sicut in s(upra)scrip(ta) genetricim ipsor(um) datum est. Et si forsitan | iam sepia dicta Anserada de ipsor(um) s(upra)scrip(tor)um mund(io) subtracere voluerit, non haveat licentia, sed ab hac diae praenominatis Sigirad et | Arochis vel ipsor(um) heredis, quoco in tempore exire voluerit, conponat vobis vel ab heredib(us) vestris auri solid(oe) decim; et hanc cartola(m) | in sua maneat fermitatem. Act(um) August(a) Placentia. |

† Sign(um) † m(anus) Anstruda, qui hanc cartol(am) mund(ii) pro stato suo fieri rogavit. |

† Sign(um) † m(anus) Authareni v(iri) h(onesti) genetur ipseius consentiens. |

† Sign(um) † m(anus) Benedicto v(iri) r(eligiosi) clerici testis. |

† Sign(um) † m(anus) Gaifrit v(iri) d(evoti) fil(ii) q(uon)d(am) Lopuni de Marinasco testis. |

† Ego Godefrid cler(icus) uhic cartul(e) de acceptum mundo rogatus⁽⁵⁾ ad Anstruda et | Autharene iemitore ipseius testis suscripsi. |

† Ego Faustinus h(onestus) p(resbite)r uhic cartol(e) de accepto mond(io) rogatus ad Anstruda et Autharene genitore ipseius testis suscripsi. |

† Ego Heldo h(onestus) p(resbite)r uhic cartol(e) de accept(o) mundo rogatus ad Anstruda et | Autharene genitur ipseius testis suscripsi. |

† Ego q(ui) s(upra) Vitalis v(iri) r(eligiosus) subdiac(onus) script(or) huius | cartol(e)⁽⁶⁾ pos⁽⁷⁾ trad(itam)⁽⁸⁾ conpl(evi) et dedi.

(C.) : In nomine d(omi)ni n(os)tri I(es)u Chr(ist)i d(e)i⁽¹⁾ aeterni. Hlotharius, divina ordinante providentia, imperator augustus. Dignum est ut eorū petitiones hi studiose obaudire et effectuose deliberatione procurare decertent qui divina magestate : | imperiali sunt dignitate praelati, quorum studio et benivolentiam in his decertare cognoscunt, quae ad obsequia divine magestatis pertinent, solatium et tutamen suae stabilitatis⁽²⁾ et aeternae remunerationis compendium. Igitur eūnciorū fidelium s(an)c(t)ae D(e)i ecclesiae n(ost)rorumq(ue) cognoscat sollertia, quia | venerabilis Engilbert(us) archiep(iscop)us n(ost)ris detulit optatissimam quādam auctōritatē, quam ipse suo studio ad recuperandum lucrum animarū obsequiūmq(ue) divine magestatis in locū, ubi beatissim(us) confessor D(e)i Ambrosius corpore humatus requiescit, cōfirmaverat, videlicet curtes, quarum(m) haec sunt vocabula: Oledūcū(m), Čampelionem, | Člapičam, Ceresiola(m), Gratem, vīcū(m) Sijteřian, Castaniadam et Gattunadam seu Dubljin, addens etiā omnes res, quas nunc eadem ecclesia iusto et legali ordine quocummodo adquisierat, (ve) in antea divina tribuente clementia acquirere poterit, ut perenniā temporib(us) in usus et utilitates ibidem divina militatione exsequentium | maneant absq(ue) cuiuspiam subtractione, ut sufficientia utilitatu(m) et quies D(e)o famulantiū cūpū(m) et obsequiū et cōditoris et utilitas publicaru(m) rerum gubernantiū(m), deponens, ut suam bonam intētionem ac⁽³⁾ de[vo]tam⁽⁴⁾ decertationem⁽⁵⁾ n(ost)ra corroboraremus auctoritate, sicuti et fecim(us). Quapropter per hanc n(ost)ram | auctoritatem decernim(us) mansurumq(ue) constituim(us), ut nemo inde quippiam quocumq(ue) in tempore fidelium n(ost)roru(m) subtrahere praesumat, aut quamlibet contrarietatem ibidem D(e)o famulantibus inferre, sed ea n(ost)ra auctoritate confirmata sua stabilis maneat institutio, nullius contra hoc prevalente tergiversatione. | Et si qui quādoquidē abbas ex eorū monasterio decesserit, secundum suam institutionem licentiam habeant, per consensum archiep(iscop)oru(m), qui tunc per tempora fuerint, de ipsa congregatione elegendi tale(m) abbate(m), qui eis secund(um) Regula(m) et iustitia(m) praes(s)e prodesse possit. Et ut hec n(ost)ra auctoritas | plenius re(m) obtineat vigorem, manu p(ro)pria subter firmavim(us)⁽⁶⁾ et anulo n(ost)ro sub(er) sigillari iussim(us).

: Signum (M.) Hlotharii gloriosissimi⁽⁷⁾ aug(u)st(i) :

(C.) : Dructemirus subdiac(onus) atq(ue) notarius advicem Egilmari recognovi et s(ub)scripsi. : subscripsi.⁽⁸⁾ Dructemirus subdiaconus atque notarius (advicem) Egilmari recognovi et subscripsi.⁽⁹⁾ (S.c.i.): † CHR(IST)E ADIUVA HLOTHEARIUM AUG(USTUM).

Data III nonas maias, anno, Chr(ist)o p(ro)pitio, imp(erator)is xviii, indictione xiii. Actu(m) Papiæ, palatio regio; in D(e)i nomine, felicit(er), amen.

† ⁽⁴⁾ [In] p[re]sentia ⁽⁵⁾ Ansperti, diacon(i) s(an)c(t)e Mediol(anensis) eccl(esi)e, Vuero[lf]i et Ambrosii, scavinis eadem | [civ(itat)i] ⁽⁶⁾ Medio-
 l(anum), et] P[etr]i subdiacon(i), adesse cum eis Dominator notarius, Iordanne cl(ericus), Rachi[n]aldo de vico Agillo, Anseramo de Blassonno,
 Gaidoaldo de Caputvici, Magnus et Aribertus cl(ericus) ⁽⁷⁾ | et reliqui, se coniunxerunt Lupus de Cleui necnon et Petrus abb(a)s monas(terii) beati
 5 Chr(ist)i confes[s]oris Ambrosii, in qua eius s(an)c(tu)m corpus humatum quiescit, unacum Aribertus cl(ericus), advocatus da parte ipsius monas(terii),
 p(ro) causa illa de casis et rebus illis in fund(o) Colonia iuris | ipsius monas(terii); unde ipse Lupus dicebat quod cum parte ipsius monas(terii),
 per vuad(iam) fir[m]atum aberet, ut exinde ipse abb(a)s precaria facere debuisset. Sic exinde inter se | conventitia fecerunt. Convenit inter ipsis Pe-
 trone abbate et eodem Lupone, sicuti pre[se]nti: primis omnium, desvuadiaverunt et vacuaverunt inter se totas vuadiationes, | quas exinde de eadem
 precaria vel conventitia inter se faciend(um) vuadiatum dice[ba]nt antea fuisse. Et sic postea exinde convenit inter eos p(ro) eadem causa et per |
 10 licentia(m) s(upra)s(crip)to ⁽⁸⁾ Pe[tr]i abbati, vuadiaverunt inter se s(upra)s(crip)tis Aribertus cl(ericus), advocatus | [da parte ipsiu]s monas(terii),
 et s(upra)s(crip)to Lupus da sua parte, ut debeat haccedere ipse Lupus | [unacum boni hom(in)es] ⁽⁹⁾ missi eidem abbati da parte ipsius monas(terii),
 sup(er) casis et reb(us) ipsius | [monas(terii) in locas e]t ⁽¹⁰⁾ fundoras Arbegiate et Lucernate ad p(er)vidend(um) unde tantum | [.....] s[ic]o et reliquo
 censum ⁽¹¹⁾ p(er) anno p(er) ratione valente exire possat usque sol(idos) | [quadraginga]nque; et si inde minus exire potuerit, tunc in quantum minus
 fuerit ⁽¹²⁾ | [... ill]is reb(us) ipsius monas(terii) in Locurno aut Balerna, ut impleatur in tantum | [cens(um) p(er) anno p(er) ratione] valente usque
 15 desup(er) omnia quadragingaquinque sol(idos), valente an | [....]; et sim]iliter, pariter, haccedere debeant sup(er) reb(us) iuris ipsius Luponi in |
 parte ipsius monas(terii) ei de s(upra)s(crip)tis reb(us) | [precaria vel convent]ia facere debeat; et postea revertant et coniungant se ambe | [partes
 in p[re]sentia s(upra)s(crip)torum Vuero[lf]i et Ambrosii, scavinis, faciend(um) exinde | [inter se ⁽¹³⁾ firmit]atem; et ipse Lupus in tantum da sua parte de
 s(upra)s(crip)tis reb(us) suis a par[te] ipsius monas(terii) da]re debeat et firmitatem talem facere, qualiter s(upra)s(crip)tor(um) Vuero[lf]i et | [Am-
 bro]s[us] [u] aparuerit quod ipsa precaria vel conventitia de predictis reb(us), | [omnib(us) die]bus vite eidem Luponi, rationaliter fieri possat da parte
 20 eidem Lupo[ni] et da parte ipsius monas(terii) vel eidem Ariberti cl(eric) | [et advocati]. Et rog(atu) ⁽¹⁴⁾ ipsius Petri abbati ext[er]it fid(em) Ambro-
 sius. Actum Mediol(anum) | [... s(upra)s(crip)to ⁽¹⁵⁾ monaste]rii; anno imp[er]at[or]is Hludovici imp[er]at[or]is eius nono, b[on]e m[em]orie domini im-
 p[er]at[or]is | [Hlotharii fil(ii)], mense iunio, indicti(once) septima.

GALLORVM

INSVBRVM

ANTIQUAE

SEDES

MEDIOLANI

VII IDIB.

APRIL.

MDXXXI.

*Annus E'c. Dni Joannis Baptiste Ca-
calt'iae' Thivici Antonio Bessa
di' Nigrinis.*

1520
tu
1520

IOANNES ANTONIVS CASTILLIONEVS
MEDIOLANI EXCVDEBAT.

gentia circa nominum Interpretationes; quæ maximo sunt ad Veritatem alliciendam Argumento; Vetustissimorum quoque Lapidum Inscriptionibus suffulti; de Situ Insubrum; et huius nostræ Metropolitanæ Urbis Origine aliquid referemus.

nter Insubres olim oppidum fuit longe celeberrimum quod ab eorum nomine Insubrium vocarunt: quæ res pluribus errandi causas præbuit: qui putarent Mediolanum Insubrium dictum. sed nos qui loca ferme omnia Insubrū qui ad Colles iacēt perlustrauimus, in quibus præcipuè eorum Vetustæ sedes extitère, pro Comper-
to habemus eas fuisse; ubi Castrum Seprii vulgò reliquiarum disiecta vestigia visuntur. Aberrantque tota (ut aiunt) via; qui Seprii Castrum; à quo plurima pars agrorum qui Intra Ticinum et Abduam continentur; cognomen retinet; ad Seueri Imperatoris nomen adscribant vnico tantum argumento freti; quod materno Idiomate Seueri Castrum nuncupetur. Tradunt. n. Seuerum ab Insubribus origines traxisse. Nec tamen aduertunt hac ferme friuola coniectura ducti; dictionem; quæ latinè sonat Seprium vulgò Seurium non autem Seuerum dici. Ad hæc Federici cognomen Rubrobarbi Imperatoris

Insubrium.

Seprii.
Castrum.

Seuerus.
Imperator.

Federicus.
Rubrobarbus

plura diplomata, Instrumenta quoque olim in Castro ipso
 confecta Subrij, non Seprij; nec Seueri meminerunt. Ex
 his itaque conyicimus Subrium fuisse; quod Seprium dici-
 mus. Huic nostrę Sententię calculum adiecit testamentum
 Manicundę Longobardorum Reginae in Castro Cariatis
 conditum; quod ab humanis decedens Regina ipsa in Ceno-
 bium venit; Cai nunc Soror Sophia præ est. In quo lege-
 re est Castrum ipsum Cariatis ab Insubrum castro secun-
 do lapide distare. Ex ijs igitur omnibus colligimus castrũ
 ipsum primo Insubrium; mox per contractionem literarũ
 breuitatis gratia Subrium; nouissimè per negli-
 gentiam in Seprium transisse. Quam Di-
 ctionem corruptam; et adhuc in
 dies eius tractus accolę
 magis adulterant
 pro Seprio
 Seuri-
 um
 pronun-
 ciantes. Pluri-
 ma in Cariatis oppido anti-
 qua monumenta visuntur; quę temporũ Iniuria legi nō
 possunt. In Ruinis tamen Cely memoriola est huiusmodi.

Manicunda
 Longobardorũ
 Regina.
 Cariatę opp.

Castrum
 Insubrum.

Insubrium.
 Subrium.

Seurium.

Seurium.